Ner 284. ROK 1842. WTOREK 13 GRUDNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Nikazego B

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Sławibor.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
10	6	27 10, 744	+ 00 5	1 79	ZPn Zachodni słaby	Pochmurno	w nocy Snieg
	2	11 198	+ 1 3	1 86	Zachodni słaby	,,	
	1	11 190	+ 0 2	1 92	Pn wschodni średni	,,	
11	6	27" 10' 987	— 00 6	1, 01	Pn Wschodni słaby	Pochmurno	
	2	10, 399	— 0, 5	1, 99	,, ,,	,,	
	10	10 238	— 2, 4	1, 77	,, średni	Pogoda	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Tom II. *Badań historycznych* X. Hugona Kołłątaja nakładem Ferdynanda Kojsiewicza wydawanych, już wyszedł z druku przeto szanowni prenumeratorowie tam gdzie się zapisali odebrać go raczą razem z portretem autora i mappą do tomu I. należącą. Główny skład tego dzieła jest u wspomnionego wydawcy w Krakowie, przy ulicy ś. Anny Nro 311, i u tegoż w każdym czasie życzący sobie nabyć go mogą. (3r.)

Wiadomości zagraniczne.

ROSSYA.

Petersburg 29 Listopada.

Pan kanclerz cesarskich i królewskich orderów rossyjskich, zawiadomił p. ministra sprawiedliwości, że podług §. 16 ustawy o znaku honorowym nieskazitelnéj służby, z artystów i majstrów, zostających w służbie, w rangach klassowych, przy różnych zakładach, kwalifikują się do otrzymania tegoż znaku tylko ci, którzy są kawalerami orderów rossyjskich, a wysługa ich do tego znaku liczy się dopiero od czasu mianowania kawalerami. Nieposiadający zaś orderów artyści i majstrowie, chociażby przed otrzymaniem tych stopni wysłużyli w rangach klassowych termin, na otrzymanie znaku przepisany, nie mogą go otrzymać przez cały czas zostawania w tych stopniach, a po wejściu do innego rodzaju służby, dającéj prawo do nagrodzenia znakiem, przeciąg czasu, przez który zostawali w stopniu artystów lub majstrów, nie zalicza się do ogólnéj wysługi w rangach klassowych. Wynikłe późniéj kwestye: które urzędy w służbie, podciągać się mogą, lub nie, pod to prawidło, były powodem, że kapituła orderów znosiła się z niektórymi pp. ministrami i głównozarządzającymi, o udzielenie wiadomości: które mianowicie urzędy, w ich wydziałach, mogą być uważane na równi z zatrudnieniami artystów i majstrów? Po zgodzeniu otrzymanych odezw i rozpoznaniu rzeczy, kapituła, zwracając się do samego przepisu o artystach i majstrach znalazła, że przepisana §. 16 ustawy ciężkość warunków do otrzymania przez nich prawa do znaku honorowego nieskazitelnéj służby, nie odpowiada przeznaczeniu samego

znaku, ani innym ustawy przepisom. — Wskutku najpoddanniejszego przełożenia przez pana jenerał-adjutanta Xięcia Wołkońskiego, N. cesarzowi Jmci, opinii kapituły w tym przedmiocie, Jego Cesarska Mość, w dniu 9 Października, najwyżéj rozkazać raczył: W zmianie §. 16 ustawy o znaku honorowym nieskazitelnéj służby przepisać za ogólne prawidło: 1) że z będących w różnych wydziałach, urzędnikow klassowych, na stopniu artystów i majstrów, oraz w blizkich tymże stopniach, ci wszyscy którzy w tych stopniach liczą się w rzeczywistéj służbie krajowéj, z prawem do dalszego awansu w rangach, i w zawodzie cywilnym urzędy ich objęte są klassyfikacyą, kwalifikują się do znaku honorowego nieskazitelnéj służby, od czasu otrzymania przez nich pierwszéj rangi klassowéj lub stopnia; najmowani zaś, i w ogólności: nieliczący się w służbie krajowéj, prawa do tego znaku nie mają; 2) że przy przedstawianiu urzędników, zostających w podobnych stopniach, do nagrody znakiem honorowym nieskazitelnéj służby, władze naczelne są obowiązane, w dowód prawa ich do otrzymania tego znaku, wyjaśnić w formularzach. że posiadane przez nich stopnie, na zasadzie tego a tego przepisu prawa, liczą się w służbie krajowéj, z prawem do dalszego awansu w rangach, i że w kwalifikacyi urzędów służby cywilnéj, zamieszczone są w téj a téj klassie.

Ministerstwo skarbu wydało Fryderykowi Lobek, poddanemu Pruskiemu, przywiléj 3 letni, na machinę do prania bielizny. Machina ta, kosztuje tylko rubli sr. 15, a za pomocą jéj, każdy może wyprać, z nader małem usiłowaniem, wetrójnasób więcéj bielizny, aniżeli zwyczajném praniem ręczném; oprócz tego, bielizna w kadzi zaledwo zlekka trze się około pralnika, i dla tego nie może się tak drzeć, jak od silnego tarcia rękami, a prócz tego wypiera się tak czysto, jak jéj nie można wyprać rękami.

M O S K W A.

Pan Trippe, vice-konsul Francuzki w Moskwie, z dozwolenia p. wojennego jenerał-gubernatora Moskiewskiego, wezwał mieszkających w téj stolicy swoich spółziomków, do składki na pogorzelców miasta Kazania. Złożono w ogóle 1,429 rubli 18 kop. assygn., które przesłane zostały: stosownie do celu składających, na ręce p. gubernatora wojennego miasta Kazania, jenerał adjutanta Szypowa.

F R A N C Y A.

Paryż 3 Grudnia.

Z Tulonu piszą pod 29 Listopada: »parostatek »*Lavoisier* zawiózłszy xięcia Montebello do Neapolu, wrócił do tutejszéj przystani. Opuścił on d. 22 Neapol; na pokładzie jego znajdowali się dwaj sakretarze poselstwa z ważnemi depeszami, z którémi spiesznie udali się do Paryża.«

Z Brest piszą pod 29 Listopada: Depesza telegraficzna do prefekta marynarki rozkazuje admirałowi Casy, aby się bezzwłocznie na pokład liniowego okrętu »*Suffren*« udał i popłynął do Brazylii. Przyczyna pośpiechu tego nie wiadoma.«

Katalończyków w ostatniém powstaniu, skompromitowanych, którzy do Francyi zbiegli i jeszcze przybędą, ma być 4—5,000.

Artim Bey, pierwszy dragoman i tajny sekretarz wicekróla Egipskiego przybył tu w ważnéj missyi politycznéj odnoszącéj się do sprawy wschodu.

Minister marynarki miał odwołać eskadrę do Barcelony przeznaczoną.

Akademia napisów obrała na wczorajszém posiedzeniu w miejsce zmarłego hr. Alexandra Delaborde tegoż syna hr. Leona Delaborde na współczłonka.

Giełda 2 Grudnia. Interesa w papierach francuzkich były dziś nieznaczne; ale że z Hiszpanii pomyślne nadeszły wiadomości, renty przeto trzymały się; 3 procentowa zakończyła na 80 85 na koniec miesiąca.

Umieszczona w dzienniku *la Presse* wiadomość, że poseł angielski w Madrycie jenerałowi Esparterze przyobiecał, iż natychmiast wszystkim, do rozporządzenia będącym, angielskim okrętem wojennym w Gibraltarze do Barcelony popłynąć rozkaże, zgadza się zupełnie z prawdą. Goniec nadzwyczajny, wyprawiony przez Xięcia Glücksberga w nocy z d. 19 z Madrytu przybył wczoraj około południa z tą wiadomością do naszego wydziału spraw zagranicznych. Zwołano natychmiast, jak głoszą, radę ministeryalną, i na téj uchwalono, ażeby eskadra francuzka z Tulonu do Barcelony odpłynęła, dla uważania tamże ukazującéj się angielskiéj morskiéj siły zbrojnéj. Wczoraj wysłano telegrafem rozkazy do Tulonu, ażeby natychmiast drugi parostatek do Barcelony wyprawiono, którybу z odeszłym już tam parostatkiem »*Gassendi*« korespondencyą między Barceloną i Tulonem utrzymywał i w razie potrzeby z ostatniego portu dostateczną francuzką morską siłę zbrojną sprowadził, bo na teraz tylko się tam dwie fregaty i dwa brygi wojenne udadzą.

Ciekawość wielka, jak się skończy oblężenie Barcelony, które Espartero do skutku przywieść zamyśla. Odroczenie Kortezów, o którém *Messager* wczoraj wieczorem donosił, ja-

wnie okazuje zamiar Espartery, postąpienia sobie z jak największą surowością i sprężystością przeciw powstaniu katalońskiemu. Gdy rząd zawiadomił Kortezy o wybuchu groźnych rozruchów w Barcelonie, obiecali w prawdzie Kortezowie pomoc swoję Esparterze, ale z dodatkiem, jak depesza telegraficzna z Bajonny z d. 25 b. m. donosi, jeżeli Espartero przy przytłumianiu powstania ludu granic konstytucyjnych i prawnych środków nie przekroczy. Dodatek takowy zdaje się być naganą surowéj dowolności, z jaką Zurbano w Katalonii sobie postępował, i usprawiedliwieniem niejako powstania ludu berceloñskiego. To téż zapewne szczególniéj Esparterę do odroczenia Kortezów skłoniło, co tylko ma być wstępem do rozwiązania tychże. Espartero czuje zapewne dobrze iż pozbawiony kontrolli Kortezów, tém łatwiéj rokoszan katalońskich upokorzy. Chce on albowiem postąpić sobie z rokoszanami katalońskiemi z całą surowością i zaprowadzić tamże surową wojskową dyktaturę w chwili, gdzie o życie i śmierć idzie. Jeżeli bunt ludu przytłumić zdoła, natenczas sprężystość jego, z jaką działać postanowił, posłuży mu do zwalczenia koalicyi parlamentowéj i do kierowania nowemi wyborami całkiem podług swego życzenia. Ale jeżeliby w walce z Barcelończykami miał niedz, wtedyby surowość jego tém większą nienawiść na siebie ściągła, a stanowisko jego tém niepewniejszeby było.

Obawiają się najbardziéj, żeby stronnictwo radykalne utrzymywane dotąd w karbach przez stronnictwo moderadosów, nie zamieniło wojny domowej przez swoje zwyczajne bezprawia na zupełny bezrząd. Do takiéj zaś obawy upoważnia ucieczka Abodona Terradasa, znanego naczelnika radykalistów katalońskich, który na pierwszą wiadomość o wybuchnięciu rozruchów w Katalonii, z Perpignan, gdzie pod dozorem policyi francuzkiéj zostawał, zemknął, i znowu w Katalonii na czele swego stronnictwa stanął.

Przy znanéj odwadze i stałości charakteru Abdona Terradasa, obecność jego w Katalonii nader jest niebezpieczna, i policya tameczna popełniła błąd nie do darowania, puszczając z rąk swoich tak niebezpiecznego ptaszka. Gabinet nasz, jak słychać już zawyrokował, aby generalnego kommisarza policyi w Perpignanie za taką opieszałość natychmiast z urzędu usunięto.

ANGLIA.

Londyn 29 *Listopada.*

Standard głosi, że eskadra francuzka odebrała rozkaz, aby żadnych nie czyniła reklamacyi, w przypadku gdyby wkroczenie eskadry angielskiéj dla poskromienia powstania w Barcelonie rządowi hiszpańskiemu potrzebném być się zdawało.

Morning Post podała onegdaj wiadomość z Paryża, że często wspominany traktat handlowy między Anglią i Hiszpanią zawarty i Anglia pożyczkę z 6 milion. funt. szt. po 3 od sta zabezpieczyła; wszakże jakkolwiek może podobne układy się toczą, wiadomość powyższą jednak za zawczesną poczytujemy.

CHINY.

Hong-Kong 10 *Września.*

Gazety angielskie obejmują teraz urzędowy raport jenerała Sir Hugh Gough o zdobyciu miasta Tschinkiangfu. Opisuje w nim dokładnie sceny samobójstw i spustoszenia, których widownią to nieszczęśliwe miasto było. Motłoch Chiński, wtargnąwszy do miasta ze wsi, godził mianowicie do lombardu i ogień wszędzie podłożył, aby w powszechném zamieszaniu tém lepiéj rabować. Żołnierze angielscy z powodu zakrętów ulic ciasnych i nieznośnego upału nie mogąc w głąb miasta się dostać, nie mogli też bezprawiom tym zapobiedz. Na noc oddalono wojsko od widowni tych okropności i przeniesiono je do północnéj części miasta, ale nazajutrz wszelkie znalezione zasoby wojenne spalono. W kassie głównéj znaleziono 60,000 dolarów. Jenerał Hugh Gough przypisuje prędkie zdobycie miasta nieroztropności Tatarów, którzy sądząc, że pozycya onego niezdobyta, zobaczywszy Anglików na murach, jakby osłupieni stanęli. Strata Anglików w téj rozprawie znaczniejszą była aniżeli w innych utarczkach z Chińczykami; mieli bowiem 40 zabitych i 130 ranionych, wielki skwar też do tego się przyczynił, bo od słońco-sztychu 14 zginęło a 21 było ranionych.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 9 *do dnia* 10 *Grudnia.*

Slaski Adam ob., Chelinski Stanisław, Zagórska Rozalia, Knopf Franciszek, Janiszewski Eliasz, Borkiewicz Leopold, Malinowski Michał, Dembińska Helena ob., Kloss Gustaw, Stark Juliusz, Broniewski Ignacy, Wielowiejska Karolina ob., Zakrzewski Władysław ob., Sadowski Józef, Walicki Walenty, Godefroi Karol ob,, Pawlikowski Andrzej ob., z Pol-

ski; — Schutzenbach Sebastyan, Hecker Gotlieb ob., Benecki Karol, Federowicz Wincenty ob, Biełosielski xiąże kuryer ces. ros Wąsowicz Dunin hr., Ciecki Ferdynand, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa

Straszewicz Kasper ob., Heimann Antoni, Zielińska Marya, Biełoselski kuryer ces. ros. Moszewski Krescenty ob., do Polski; — Tetmajer Leon ob., Kałuski Bolesław ob., do Galicyi! — Rezberg Epalmi ob,, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 6,533.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Dopełniając rozporządzenia Senatu Rządzącego w dniu 9 Listopada r. b. do Nru 5914 D. G. wydanego, a polecającego sprzedaż drogą licytacyi resztującego wytworu cynku w r. b. zawiadomia te wszystkie osoby które to interessować może, iż w dniu 22 b. m. i r. po uderzeniu godziny 11 przed południem rozpocznie się w biórach Wydziału licytacya głośna, na sprzedaż wspomnionego wytworu cynku, który mniéj więcéj tysiąc pięćset centnarów wagi berlińskiéj wynosić będzie; ktokolwiek zatém będzie w chęci zakupienia tego artykułu, zechce w czasie wyżéj oznaczonym znajdować się w miejscu wskazaném, i zaopatrzyć się w kwotę 6500 złp. na *vadium* do téj licytacyi potrzebną; co się dotycze warónków, te przedrozpoczęciem licytacyi, będą mogły być w biorach Wydziału przejrzanemi.

Kraków d. 7 Grudnia 1842 r.

Wężyk.

(1r.) *Nowakowski* Sekr.

Nro 10194.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 18 Listopada r. b. Nro 6107, odbędzie się w biórach Wydziału w godzinach przedpołudniowych na dniu 21 b. m. i r. publiczna *in minus* licytacya na wypuszczenie w przedsiębiorstwo reparacyi potrzebnych w domu przy ulicy Warszawskiéj rogatkę IV. w sobie mieszczącym, robota dokonaną być winna według kosztorysu przy uchwale na początku powałanéj zatwierdzonego. Cena do pierwszego wywołania złp. 1681 gr. 22 naznacza się. Chęć licytowania mający złoży na *vadium* złp. 170, o innych warunkach w biórach Wydziału wiadomość powziętą być może.

Kraków d, 5 Grudnia 1842 r.

Senator Prezydujący,
Kopff.

Referendarz L. *Wolff*.

Młyn Bularnia w Prądniku Białym sytuowany składający się z 3ch kamieni do mlewu zboża, stępy o 4ch gniazdach, folusza do wyprawy skur i tartaku, z stósownem mieszkaniem, stajnią i chlewami, tudzież polem w ilości 9ciu morgów do tegoż młyna należącym na mocy reskryptu Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi Nro 9759 b. r. wydanego, w drodze exekucyi administracyjnéj od kwoty złp. 3176 w dzierżawę na lat dwa przez licytacyą publiczną wypuszczonym zostanie, licytacya odbędzie się na gruncie młyna bularnia dnia 22 Grudnia r. b: o godzinie 3 po południu, vadium złp. 317. naznacza się, z główniejszych warónków jest ten, że utrzymujący się przy dzierżawie złp. 2550 z góry zapłacić winien.

Kraków d. 13 Grudnia 1842 r.

J. *Rychlicki*.

Doniesienie prywatne.

Zamianowany przez Wys. Senat Rządzący na dniu 28. Listopada 1842. r. do Nro. 3269. notaryuszem publicznym, zawiadomiam interesowaną publiczność iż otworzyłem bióro urzędowe w domu pod L. 678 przy małém rynku na pierwszym piętrze.

(2r.) Eustachy *Ekielski*. Not, Publ.